

DOOR HERMAN ROSENBERG

Den Haag – De oliemaatschappij Shell wil in de toekomst een nieuw kantoor laten bouwen op de hoek van de Carel van Bylandtlaan en de Raamweg, tegenover het hoofdkantoor. De multinational stoot het gebouw aan de Van Hogenhoucklaan af; dit wordt verbouwd tot woonflat.

Shell voert al overleg met de gemeente over de benodigde wijzigingen van het bestemmingsplan. Volgens woordvoerder P. Stroink van de maatschappij ligt er nog geen concreet plan voor de nieuwbouw. „Maar wij moeten de mogelijkheden hebben om onze organisatie aan te passen. De kosten van onze dienstverlenende maatschappijen, die in Den Haag zijn geconcentreerd, moeten zo laag mogelijk blijven”.

De beoogde veranderingen in het bestemmingsplan hebben betrekking op de herenhuizen die de Shell als kantoor in gebruik heeft aan de Carel van Bylandtlaan 1 tot en met 19 en de Raamweg 24. Deze panden staan nu nog altijd als woonhuis te boek; in het nieuwe bestemmingsplan zouden ze de officiële kantoorfunctie moeten krijgen. „En de mogelijkheid tot vervanging door lage nieuwbouw zou erin moeten komen”, zegt Stroink.

Van de huizen Bachmanstraat 37 tot en met 49, nu eveneens in gebruik als kantoor, wil de Shell weer woningen maken. Deze zijn bestemd voor personeel dat tijdelijk in Den Haag is gedetacheerd.

Wethouder H.J. Meijer (VVD), die sinds kort de ruimtelijke ordening in het Benoordenhout onder zijn verantwoordelijkheid heeft, noemt de plannen van Shell 'bespreekbaar'. „Ik ben voorzichtig positief. Het is belangrijk voor de stad dat deze grote werkgever goede huisvesting heeft. Bovendien krijgt een aantal panden zijn woonfunctie terug”.

Meijer beklemtoont dat alle procedures nog doorlopen moeten worden en dat uitgebreid overleg zal worden gevoerd met de wijkvereniging Benoordenhout.

Het kantoorgebouw aan de Van Hogenhoucklaan, nummer 60,

wordt in januari 1995 afgestoten. De afdelingen Activiteiten Europa en Gezondheid, Veiligheid en Milieu, die er nu zijn ondergebracht, verhuizen naar één van de gebouwen aan de Carel van Bylandtlaan. Stroink: „Het is de bedoeling dat het gebouw aan de Van Hogenhoucklaan geschikt wordt gemaakt voor bewoning. We voeren daarover overleg met de afdeling monumentenzorg van de gemeente”. Het pand aan de Van Hogenhoucklaan is sinds vorig jaar aangewezen als beschermd monument. Het gebouw dateert uit 1930 en is oorspronkelijk door architect F. Lourijzen ontworpen als 'woonhotel': een flatgebouw met dure appartementen en gemeenschappelijke voorzieningen als een restaurant en een wasserij. Destijds waren er 46 appartementen, waarvan sommige negen kamers telden.

Er zou eenzelfde aantal woningen terug moeten komen. Het is nog niet bekend welke projectontwikkelaar de verbouwing gaat uitvoeren. Evenmin is duidelijk of de Shell het gebouw verkoopt of in eigen bezit houdt.

Concentratie

In het Benoordenhout ontstond in de loop van deze eeuw een grote concentratie van Shellkantoren. Het eerste gebouw verrees tussen 1915 en 1917 aan de Carel van Bylandtlaan, in opdracht van de voorloper van Shell, de Bataafsche Petroleum Maatschappij (BPM). Het traditionele ontwerp van de gebroeders Van Nieukerken werd in 1930 in dezelfde stijl uitgebreid. Tussen 1982 en 1986 kreeg het opnieuw een uitbreiding, maar nu in moderne stijl. Het ontwerp kwam van Skidmore, Owings & Merrill uit San Francisco. Voor deze nieuwbouw werden rijen herenhuizen aan de Van Bylandtlaan en de Raamweg gesloopt. Bewoners van het Benoordenhout hebben destijds fel actie gevoerd tegen de plannen van Shell, omdat zij een verdere 'verkantoring' van hun wijk wilden tegengaan.

Ook in de omgeving lieten de maatschappij en haar voorlopers in de loop der jaren tal van grote kantoorpanden bouwen.